

Nieuwsflitsen

Nieuwsflitsen is een periodiek van de heemkondekring Loon op 't Sandt. Verschijnt 6 keer per jaar
Correspondentieadres redactie: Van Grevenbrouckstraat 38, 5175AV Loon op Zand. Tel 06-44416825
email: secretaaris@heemkondekringloonopsandt.nl Jaargang 03. Nr.01

**Wij wensen al onze leden, en in het bijzonder onze vrijwilligers,
fijne kerstdagen en een gelukkig en gezond 2010.**

**Wij hopen dat wij met onze heemkondekring een mooi verenigingsjaar
tegenmoet gaan.**

Jan van Hoof. Ad Vermeer. André van Riiswoud. Sieff Essens. James Hannam. Tinv van Iersel. Ineke Leitens.

In dit nummer onder andere:

☐ Agenda 1e kwartaal 2010	Pag. 01
☐ Ledenmutaties	Pag. 01
☐ Schenkingen	Pag. 02
☐ Jaarprogramma 2010	Pag. 02
☐ Nieuwe boeken	Pag. 03
☐ Nieuws uit de Lokaal Toeristische Adviesraad	Pag. 03
☐ Voor u gelezen in de dagbladen	Pag. 03
☐ Nieuws uit overige nieuwsbrieven	Pag. 04
☐ Oproep	Pag. 04

Agenda 1e kwartaal 2010

11 januari	Bestuursvergadering	
8 februari	Vergadering Jaarboekredactie	
10 februari	Jaarvergadering	Locatie: Brasserie De Kiosk
22 februari	Bestuursvergadering	
31 maart	Avond voor leden door Michel van Iersel	Locatie: Brasserie De Kiosk
1 april	Verschijsing Nieuwsflitsen 2010-2	

Ledenmutaties in de periode 1 oktober tot en met heden

Beëindiging lidmaatschap in de genoemde periode:

Maria van de Ven	Harrie Brabers
Mart van der Hoven	Jan Witte
Gert-Jan van Ammerkate	Peter van Lier
Ria Hoek-Martens	

Als nieuwe leden mogen wij verwelkomen:

Miriam van Boekel
Jan Ligtenberg

Bovendien hebben drie leden gemeld de informatie voortaan per e-mail te willen ontvangen. Wie volgt? U kunt uw mailadres melden bij de ledenadministratie j.essens@home.nl of bij het secretariaat secretaaris@heemkondekringloonopsandt.nl

Schenkingen in de periode 1 oktober tot en met heden

1 Stofmeetlat (50 cm.)1 schoenstrijkbout.

1 distel ofwel steekmes om boomschors te verwijderen, 1 werkdoos voor Montessorionderwijs.

1 bakelieten letterdoos voor de eerste klas lagere school, 120 bidprentjes, aantal krantenknipsels van o.a. de opening van de aanleunwoningen bij Venloene, 2 geboortekaartjes.

3 club bekens en een club gidsje, alsmede een gidsje met een lezing over Uilen, alles van vogelvereniging De Vogelvriend uit Loon op Zand.

1 jubileumboek *125 jaar 't Maoske in De Moer* van de auteurs Piet, Willemijn en Marij van Gorkom.

Jaarprogramma 2010

11 januari	Bestuursvergadering	19 juli	Bestuursvergadering
8 februari	Vergadering Jaarboekredactie	13 sept	Bestuursvergadering
10 februari	Jaarvergadering	12 sept	Open Monumentendag
22 februari	Bestuursvergadering	29 sept	Algemene ledenvergadering
31 maart	Avond voor leden Michel v Iersel over afgebroken panden	1 oktober	Verschijsing Nieuwsflitsen 2010-4
1 april	Verschijsing Nieuwsflitsen 2010-2	2 oktober	Dagexcursie
5 april	Bestuursvergadering	13 oktober	Avond voor de leden
21 april	Dia-avond Venloene	8 november	Bestuursvergadering. Jaarprogramma 2011
17 mei	Bestuursvergadering	17 november	Lezing in de serviceresidentie Molenwijk
26 mei	Algemene ledenvergadering	15 december	Verschijsing Nieuwsflitsen 2011-1
23 juni	Fiets- of wandeltocht	10 jan. 2011	Bestuursvergadering
1 juli	Verschijsing Nieuwsflitsen 2010-3		

Nieuwe Boeken

Bergeijk in kaart

21 November is het boek van de Stichting Eicha in Bergeijk verschenen. Meer dan 25 jaar historisch onderzoek zijn in dit vuistdikke boekwerk samengebracht. Een diepgaande studie samengesteld door 4 auteurs die hun sporen verdiend hebben op heemkundig gebied. Johan Biemans, Kik de Nooijer, Daniel Vangheluwe en wijlen Roger Knaepen.

Langs de rand van het zand

Waterschapsgeschiedenis in de Brabantse Delta. Op verzoek van waterschap Brabantse Delta onderzocht de Rotterdamse historicus en cartograaf Jan van den Noort dat verleden. Hij schreef een boek waarin hij laat zien hoe de lappendeken van polders en poldertjes werd samengevoegd en welke rol het verlangen naar schoon water daarbij een rol speelde. Brabant liet zich niet gemakkelijk kennen, maar het is een verbluffende rijke geschiedenis geworden. Foto's van Joop Reijngoud, heldere kaartjes van de auteur en een fris ontwerp van Karin ter Laak onderstrepen die rijkdom.

De Meierij van 's-Hertogenbosch

Dit boek openbaart de *Meierij van s'-Hertogenbosch* door de eeuwen heen. Van keuterboer tot kasteelheer. Van varkenshok tot landgoed. Van koetshuis tot watermolen. Landelijk erfgoed in overvloed. Historische foto's, prenten en kaarten brengen de geschiedenis tot leven. Als unica een uitslaande vogelvluchttekening op groot formaat van de buurtschap Kasteren bij Liempde rond 1500.

Brabants stads en dorpsleven

Prentbriefkaarten van Herman de Ruiter, fotograaf en uitgever. Geschreven door Pierre van der Pol en wordt uitgegeven door de Stichting Brabants Fotoarchief. Het is een rijk geïllustreerd gebonden werk van 96 pagina's en full colour uitgevoerd.

Toponiemenboek

De Heemkundeverenging *Carel de Roy* Alphen en Riel geeft op 28 januari 2010 een Toponiemenboek uit. Al jaren lang, vanaf 1990 in Alphen, houdt Christ Buiks uit Oosterhout zich bezig met toponiemen (veldnamen). Oudere boeren zijn ondervraagd. Ook de voorzitter van de Stichting Oudheidkundig Streekmuseum Alphen en Riel, Gerard Hardeveld legde in de loop der jaren een verzameling aan en duizenden akten in schepenprotocollen, posten in cijnsboeken etc. zijn bestudeerd. Dit alles heeft geresulteerd in een omvangrijk boekwerk, liefst 465 bladzijden en ook nog eens 19 minuutplannen (kadasterkaarten uit 1832 waarop de namen van de percelen staan). De gehuchten Alphen-Boshoven, Alphen-Dorp, Goedentijd, Kwalburg, Druitsdijk, Terover, Vijfhuizen en Oosterwijk komen voorzien van aantrekkelijke tekeningen of foto's uitgebreid aan de orde.

De prijs is € 25,00 maar als u voor 1 januari het boek bestelt bij Toon Timmermans tonidoni@noordbrabant.net of in het Oudheidkundig Streekmuseum betaalt u maar € 22,50.

Nieuws uit de Lokaal Toeristische Adviesraad (wandelknooppuntroute)

Net zoals fietsroutes in Brabant aan elkaar gekoppeld zijn, willen veertien gemeenten nu hun wandelroutes aan elkaar koppelen. De deelnemende gemeenten zijn: Haaren, Den Bosch, Oisterwijk, Schijndel, Sint Michielsgestel, Sint Oedenrode, Vught, Dongen, Gilze-Rijen, Hilvarenbeek, Tilburg, Waalwijk en Loon op Zand. Best, Eindhoven en Oirschot hebben al gekoppelde routes en sluiten op het nieuwe netwerk aan. Er wordt een miljoen euro in de ontwikkeling van het wandelnetwerk gestopt. Op tal van plekken komen bebording, picknicksets, bankjes, vuilnisbakken en parkeerplaatsen. Plaatselijke wandelclubs, natuurwerkgroepen en heemkundekringen worden bij de opzet van de routes betrokken. Zij zullen de routes ook onderhouden. Voor de heemkundekringen Loon op 't Sandt en de Ketsheuvel is ons lid Ad Engel gevraagd om deel te nemen in de werkgroep.

Zak geld voor restauratie St. Jan in Kaatsheuvel (Bron:BD)

Na de provincie lijkt ook de gemeente met een forse subsidie over de brug te komen voor de restauratie van de St. Jan in Kaatsheuvel. Het college wil de parochie ruim 357.000 euro geven voor die klus. De broodnodige restauratie van de St. Janskerk in Kaatsheuvel komt een forse stap dichterbij. Burgemeester en wethouders willen een gemeentelijke subsidie van ruim 357.000 euro verstrekken voor die omvangrijke klus. De provincie Noord-Brabant is bereid 1,6 miljoen euro bij te dragen aan de opknapbeurt van de kerk, maar dan moet de grote restauratie wel eind 2011 klaar zijn. De parochie zoekt nu hard naar het resterende geld voor de opknapbeurt. Ze moet, los van het geld van de provincie en gemeente, nog ruim 525.000 euro bij elkaar zien te krijgen, bijvoorbeeld door sponsoring, subsidies, acties en giften. Lukt dat niet, dan vervalt de gemeentelijke subsidie van 357.000 euro.

Het monument heeft een heel grote betekenis voor Kaatsheuvel. Het is beeldbepalend, echt onmisbaar in het straatbeeld, een belangrijke ontmoetingsplaats en meer dan zomaar een kerk. Bij de toekenning van de subsidie voor de restauratie van de kerk speelt ook mee dat de gemeente druk bezig is met het opknappen van het centrum in Kaatsheuvel, zoals het kernwinkelgebied en het Bruisend Dorpshart. Een verpauperde kerk zou afbreuk doen aan de gehele vernieuwing, aldus het Loonse college.

Cultuurprof UvT hekelt provincie (Bron:Brabants Dagblad 30 november 2009)

Het is mooi dat de provincie zich sterk maakt om met Brabant Stad in 2018 culturele hoofdstad van Europa te worden, maar het is schrijnend dat ze daarbij haar eigen cultureel erfgoed niet serieus neemt. Die kritiek uitte professor Arnoud-Jan Bijsterveld zaterdag tijdens het symposium 'Maakbaar Erfgoed'. Met de bijeenkomst in de Universiteit van Tilburg (UvT) werd zijn tienjarig jubileum als hoogleraar Cultuur in Brabant gevierd. Bijsterveld (47) maakte tijdens en na zijn lezing geen geheim van zijn frustratie. Is de campagne voor culturele hoofdstad een lege huls? "Ja, tot nu toe wel", reageerde hij. "Slechts een communicatie-strategie." Het stoort hem vooral, dat het cultureel erfgoed meer als 'een feestelijke strik om het pakket' dan als een inhoudelijke bijdrage wordt beschouwd door de provincie. Het wordt nog te zeer in de hoek van het klompdansen gedrukt. En dat terwijl Bijsterveld vanuit zijn leerstoel al tien jaar poogt regionale geschiedenis, volkscultuur en erfgoed een serieuze, wetenschappelijke, positie te geven. "Het gaat om de inhoud. Je kunt er de nominatie voor culturele hoofdstad prima mee onderbouwen." Gedeputeerde Brigitte van Haaften van jeugd, cultuur en samenleving kreeg de heldere woorden van Bijsterveld niet meer mee. Zij had het symposium halverwege verlaten. In haar betoog had Van Haaften eveneens gerefereerd aan de ambitie om met Brabant Stad, waarin Eindhoven, Tilburg, Breda, Den Bosch en Helmond samenwerken, culturele hoofdstad van Europa te worden.

Mededelingen uit nieuwsbrieven

De website www.entoen.nu heeft een zusje gekregen: www.regiocanons.nl, de overkoepelende website voor provinciale, regionale en lokale canons in Nederland. Op regiocanons.nl vindt u verhalen van provincies, regio's en plaatsen als *vensters in woord en beeld* de belangrijkste momenten, personen en plekken uit het verleden op een rijtje. Wat iedereen zou moeten weten over geschiedenis en erfgoed in zijn buurt.

Brabants Heem

De website van Brabants Heem is vernieuwd. Een bezoek is zeker de moeite waard en u linkt gemakkelijk door naar alle websites van de aangesloten heemkundekringen in Brabant.

www.brabantsheem.nl

Regionaal Archief Tilburg presenteert de *Charterbank*

Wat zijn Charters?

Charters zijn oude akten waarin bepaalde rechten worden vastgesteld. Ze zijn handgeschreven op perkament en vaak zijn ze verzegeld met een zegel van was. Felrode zegels voor de landsheren en de vorst, groenbruine zegels voor de schepenen. In een Charter kan staan dat de vorst een bepaald privilege verleent, of dat een stuk grond aan de armen gegeven wordt. Of er wordt melding gedaan van een loterij, waarbij de opbrengst naar reparatie van de kerktoeren gaat.

De geschiedenis in beeld krijgen

De informatie die in Charters staat kan belangrijk zijn om de geschiedenis van een plaats of gebeurtenis in beeld te krijgen. Het zijn bronnen die gebruikt kunnen worden bij historisch onderzoek. Helaas gebeurt dit veel te weinig. Charters zijn vaak moeilijk te lezen, te kwetsbaar om te gebruiken, de inkt is soms vervaagd of het perkament zit vol gaten. Historische informatie blijft zo ongebruikt. Zonde, dachten ze bij Regionaal Archief Tilburg.

Onderzoeksproject

Het Archief start daarom een project om de charters in de collectie te bestuderen en digitaal te publiceren. Er wordt begonnen met 91 charters uit Geertruidenberg en Raamsdonk. In de afgelopen maanden zijn geïnteresseerden gevraagd de rol van onderzoeker op zich te nemen in dit project. Inwoners van Tilburg en wijde omgeving meldden zich in grote getale aan. Allen deden zij een toets in oud schrift. Eerste vereiste voor het kunnen werken met charters is namelijk het kunnen lezen van oud schrift. Uit de vele aanmeldingen zijn twintig mensen geselecteerd die het daadwerkelijke onderzoek gaan uitvoeren. Veel gebeurt via communities en een databank, speciaal voor de charterbank opgezet. De deelnemers communiceren met elkaar via een community en vullen gegevens in de zogenaamde charterbank. Iedereen kan deze inzien, maar alleen de deelnemers kunnen erin werken.

Er liggen nog vele Charters te wachten.....

Neem eens een kijkje op de Charterbank! Ga naar www.regionaalarchieftilburg.nl en klik op Charterbank. Zie hoe mooi dit oude materiaal is en ook hoe ingewikkeld het zal zijn om deze historische bronnen helemaal te beschrijven. Over ongeveer zeven maanden hopen de deelnemers het project klaar te hebben en daarmee geschiedenis beschreven te hebben op basis van oud materiaal.

Blijkt het project succesvol, dan zal het een vervolg krijgen. In het depot van Regionaal Archief Tilburg liggen namelijk veel meer charters van bijvoorbeeld Hilvarenbeek, Goirle, Tilburg en **Loon op Zand**. Enorm veel werk, waar hopelijk weer velen vol enthousiasme aan willen beginnen.

Activiteiten bij de stichting Honsoiride (Abdij Mariënkroon, Nieuwkuijk)

19 december 2009 t/m 6 januari 2010. Dagelijks van 13.00 tot 17.00 uur.

Kersttentoonstelling ingericht door Ida en Peter Diemer, leden van de vereniging Vrienden van de "Kerstgroep Nederland" 1e Kerstdag en Nieuwjaarsdag gesloten, toegang gratis. Heemkundekring Onsenoort laat tevens een verzameling eigen gemaakte kerstkaarten en ander handwerk zien.

21 januari 2010. 19.30 uur. Lezing door Dr. Jacqueline Kerkhoff, Onderwerp: Maria van Hongarije.

18 maart 2010. 19.30 uur. Lezing door W. Daniëls, Onderwerp: Welke bijdrage heeft de boer geleverd aan de Nederlandse taal of ander actueel onderwerp?

Kijk voor het volledige programma op de website van Stichting Honsoiride: www.honsoiride.nl

Oproep

Heeft u iets te melden wat betreft bijvoorbeeld een tentoonstelling of een voorstelling, hebt u een foto waarvan u meer zou willen weten, bent u op zoek naar foto's? Hebt u wat aan te bieden wat betreft heemkunde uit Loon op Zand, schroom dan niet met ons contact op te nemen. De Nieuwsflits is een mooi medium om iets voor elkaar te betekenen. U kunt het melden bij het secretariaat, secretaris@heemkundekringloonoptsandt.nl of middels de telefoon: 06-44 416 825